

Udskrift af Arbejdsrettens retsbog

Den 15. februar 2016 holdt Arbejdsretten møde i Arbejdsmarkedets Hus, Sankt Annæ Plads 5, 1250 København K, i

Sag nr.: AR2014.0458
Landsorganisationen i Danmark
for
CO-industri
mod
Dansk Arbejdsgiverforening
for
DIO I v/DI
for
Jobmate ApS

i hvilken sag der sidst blev holdt retsmøde den **27. januar 2016**.

Retten beklædtes af næstformand, højesteretsdommer Poul Dahl Jensen.

Som retsskriver fungerede dommerfuldmægtig Lise Troelsen.

Ingen var mødt eller tilsagt.

Der fremlagdes protokollat af 15. februar 1991 om etablering af pensionsordning.

I sagen, der blev optaget til afgørelse på retsmødet den 27. januar 2016, traf retsformanden følgende

Afgørelse:

Twisten angår, om Jobmate ApS har begået bodspådragende overenskomstbrud ved ikke at indberette til Industriens Pension, at to medarbejdere var fratrukket, hvorefter virksomheden ikke længere havde nogen ansatte. Spørgsmålet er i første række, om der består en overenskomstmæssig pligt til at indberette, når en medarbejder fratrukker. Hvis dette er tilfældet, skal der dernæst tages stilling til spørgsmålet om bod.

Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at Jobmate ApS skal betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod til CO-industri.

Indklagede har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagens omstændigheder i hovedtræk

CO-industri modtog den 19. februar 2014 brev om såkaldt overlevering fra Industriens Pension, hvoraf fremgik:

”Overlevering af Jobmate ApS ... for periode november 2013
Virksomheden har, trods rykkere, ikke betalt og indberettet forfaldne pensionsbidrag.
...
Er virksomheden ophørt, eller er der ikke længere ansatte, der skal betales pensionsbidrag for, vil vi gerne orienteres om det, så rykkerproceduren kan blive indstillet.”

En tilsvarende skrivelse blev fremsendt af Industriens Pension den 27. marts 2014 vedrørende januar 2014, og der blev på baggrund af disse overleveringer afholdt fællesmøde mellem CO-industri og DI den 3. april 2014 og den 7. maj 2014.

Parterne er enige om, at der efterfølgende er sket betaling af de manglende pensionsindbetalinger samt herved forskyldt bod. Sagen angår herefter alene spørgsmålet om, hvorvidt Jobmate ApS, der har oplyst, at virksomhedens to sidste medarbejdere fratrådte pr. 31. december 2013, har begået et bodspådragende overenskomstbrud ved ikke at have indberettet disse to medarbejders fratreden til Industriens Pension.

Retsgrundlag mv.

Af DI og CO-industris dagældende overenskomst (Industriens Overenskomst for 2012-2014) fremgår af § 34 vedrørende pension bl.a.:

”Stk. 1

Parterne er omfattet af den ved protokollat af 15. februar 1991 etablerede pensionsordning - Industriens Pension.

...

Stk. 3

...

Arbejdsgiveren tilbageholder lønmodtagerens andel og foretager en samlet indbetaling til Industriens Pension.

Parterne kan i øvrigt søge støtte i ovennævnte protokollat samt protokollat af 14. februar 1993 om modregning i eksisterende pensionsordninger

...

Stk. 5

Pensionsbidraget beregnes af den A-skattepligtige indkomst.

Anm.

Arbejdsgivervejledningen fra Industriens Pension giver en nærmere specifikation af de løndele, der indgår i bidragsgrundlaget.”

I protokollat af 15. februar 1991 om etablering af pensionsordning er anført bl.a.:

”9. Der er aftalt følgende vedrørende pensionens indhold:

...

d. Arbejdsgiveren indbetaler for hver lønudbetalingsperiode bidraget til pensionsforsikringsselskabet efter dettes nærmere anvisninger.”

Af vejledning fra Industriens Pension om indberetning og indbetaling til Industriens Pension for 2012 fremgår bl.a.:

”Denne vejledning om Arbejdsmarkedspensionen i Industriens Pension kan være en hjælp, når I skal indberette og indbetale pensionsbidrag for jeres ansatte til Industriens Pension.”

I vejledningens afsnit om ”Indberetning og indbetaling” hedder det bl.a.:

”Når I indberetter pensionsbidrag for jeres medarbejdere til os, skal I samtidig oplyse virksomhedens navn, adresse og CVR-nr.

For hver enkelt medarbejder skal vi i Industriens Pension have oplysning om:

- > Navn
- > CPR-nummer
- > Overenskomstkode
- > Den samlede bidragsprocent
- > Pensionsbidraget samlede størrelse i kr. og ører (både virksomhedens og medarbejderens andel)
- > Lønperiode for pensionsbidraget
- ...
- > Ved fratrædelse anføres dato for fratrædelse”.

Vejledningen er løbende blevet revideret efter anvisning af overenskomstparterne. I fælles brev af 12. marts 2009 fra CO-industri og DI til Industriens Pension hedder det bl.a.:

”Revision af virksomhedsvejledning – overenskomstparternes kommentarer

..
DI og CO-industri finder, at vi skal godkende de rent praktiske beskrivelser af indberetnings- og indbetalingsmulighederne, hvorfor det alene er parterne, der kan aftale ændringer i disse.

...
I relation til de specifikke kommentarer, skal DI og CO-industri bemærke følgende:

...
Indberetning og indbetaling

Overordnet set finder parterne ikke, at dette afsnit bare skal pilles ud af vejledningen – vi er ikke interesseret i at IP blot kan ændre i de grundlæggende elementer, se vores generelle bemærkninger.

De tekniske detaljer kan meget vel være nærmere beskrevet på hjemmesiden.
Se vedlagte bilag med forslag til tekst.”

Af DI og CO-industris nugældende overenskomst for 2014-2017 § 34 fremgår bl.a.:

”Stk. 2 Pensionssatser

...

Anm. Se i øvrigt Vejledning om indberetning og indbetaling til Industriens Pension.

...

Stk 3 Beregningsgrundlag

...

Anm.

Arbejdsgivervejledningen fra Industriens Pension giver en nærmere specifikation af de løndele, der indgår i bidragsgrundlaget.

Stk. 4 Indbetaling

Arbejdsgiveren tilbageholder lønmodtagerens andel og foretager en samlet indbetaling til Industriens Pension.

Pensionsbidrag skal indbetales senest den 10. i måneden efter det er optjent.

Manglende indberetning og indbetaling af pensionsbidrag behandles efter protokollat om håndtering af sager om manglende beretning og indbetaling af pensionsbidrag, se Organisationsaftaler.

Stk. 5 Ordningens indhold

Indholdet af pensionsordningen fastlægges af bestyrelsen for Industriens Pension.

Der henvises til Protokollat om etablering af pensionsordning, se Organisationsaftaler.”

I protokollat af 13. maj 2011 om håndtering af sager om manglende indberetning og indbetaling af pensionsbidrag hedder det bl.a.:

”Overenskomstparterne er ... enige om at fortsætte den anvendte praksis, ligesom Industriens Pension følger en fastlagt rykkerprocedure, hvor fristen for rettidig indberetning og indbetaling af pensionsbidrag er den 10. i den efterfølgende måned, og hvor de inden overlevering skønner, om der er forhold i sagen, der udsætter overleveringen.

Overleveres sagen til overenskomstparterne, tages en vurdering af, om der er undskyldelige forhold ved indberetningen og indbetalingen. Hvis ikke betales en bod, og der er fortsat pligt til at indbetale skyldigt pensionsbidrag.

...

Parterne er enige om, at det påhviler Industriens Pension at informere virksomhederne om den bodsmæssige konsekvens af fortsat undladelse eller forsinkelse af indbetaling og/eller indberetning til IP. ”

I protokollatet er angivet en oversigt over parternes retningslinjer for beregning af bod. Der er ikke angivet retningslinjer for udmåling af bod i tilfælde af manglende indberetning af en medarbejders fratrædelse.

Industriens Pension har i dokumentet ”Administrativ praksis for overleveringer m.v. fra Industriens Pension til CO-industri og DI samt andre relevante fagforbund hvor der er indgået en tiltrædelse til industriens overenskomst af 9. januar 2008” redegjort for sin praksis. I dokumentet hedder det bl.a.:

”Virksomheder, der mangler at indberette (reaktionsrykker)

...

Hvis virksomheden ikke anvender den måde Industriens Pension anviser til indberetning og indbetaling af pension, er det at sidestille med manglende indberetning og indbetaling, hvorfor virksomheden vil indgå i den automatiske rykkerprocedure.”

Parternes hovedsynspunkter

Klager har overordnet anført, at en arbejdsgiver har pligt til at foretage ”0-indberetning” førstkommande måned, hvor der ikke længere er ansat pensionsberettigede medarbejdere, og at denne pligt er et overenskomstmæssigt element. Det understøttes af, at CO-industri og DI har afgørende indflydelse på indholdet af den vejledning fra Industriens Pension, hvor pligten til indberetning af fratræden udtrykkeligt fremgår. Det er afgørende for, at den pensionsordning, der er aftalt i overenskomsten, kan fungere, at der foretages indberetninger i overensstemmelse med vejledningen. Jobmate ApS har derfor overtrådt en overenskomstmæssig pligt, da virksomheden undlod at indberette, at de to sidste medarbejdere i virksomheden var fratrådt pr. 31. december 2013. Overtrædelsen er bodspådragende. Det forhold, at denne situation er uomtalt i protokollatet om håndtering af sager om manglende indberetning og indbetaling af pensionsbidrag, giver ikke grundlag for den modsætningslutning, at der i en sådan situation ikke gælder en pligt til indberetning, eller at en eventuel overtrædelse ikke kan pådrage bodsansvar. Protokollatet er således ikke udtømmende, men indeholder alene retningslinjer for beregning af bod i de i hidtidig praksis forekommende situationer.

Indklagede har overordnet anført, at der ikke gælder en overenskomstmæssig pligt til at foretage indberetning til Industriens Pension i et tilfælde, hvor medarbejderen er fratrådt. Kravet om indberetning af fratræden er alene fastsat i en vejledning og kan allerede af den grund ikke anses for en bindende pligt. Selv om der måtte være tale om en pligt, har den ikke overenskomststatus. Den er fastsat af Industriens af Industriens Pension, og Industriens Pension kan ikke i en vejledning fastsætte regler, der har overenskomststatus. Det ændrer ikke herpå, at overenskomstparterne har indflydelse på vejledningens indhold. Protokollatet om håndtering af sager om manglende indberetning og indbetaling af pensionsbidrag understøtter, at der kun skal indberettes, når der skal indbetales pensionsbidrag. Der skal således ikke indberettes, når der ikke længere er nogen pligt til at indbetale pensionsbidrag vedrørende den pågældende medarbejder. Selv om vejledningens pligt til at indberette i den foreliggende situation måtte være af overenskomstmæssig art, fører protokollatet, der ikke angiver nogen bod i denne situation, til, at der ikke kan idømmes bod. Under alle omstændigheder er hjemmelsgrundlaget så uklart, at der ikke er grundlag for at pålægge Jobmate ApS en bod.

Retsformandens bemærkninger

Hovedspørgsmålet i sagen er, om en arbejdsgiver, der er omfattet af Industriens Overenskomst, har en overenskomstmæssig pligt til at indberette til Industriens Pension, når en pensionsberettiget medarbejder fratræder.

Kravet om indberetning af fratrædelse er indeholdt i vejledningen fra Industriens Pension om indberetning og indbetaling til Industriens Pension. Kravet er knyttet til den enkelte medarbejders fratræden. Spørgsmålet er, om dette krav om at indberette ved en medarbejders fratræden alene er et vilkår, der gælder i forholdet mellem Industriens Pension og den enkelte arbejdsgiver, eller om kravet har karakter af en overenskomstmæssig forpligtelse, således at overtrædelse kan påtales efter de fagretlige regler.

I Industriens Overenskomst for 2012-2014 er det i § 34, stk. 1, fastsat, at parterne er omfattet af den ved protokol af 15. februar 1991 etablerede pensionsordning – Industriens Pension. I dette protokollat er det bl.a. anført, at arbejdsgiveren indbetaler for hver lønudbetalingsperiode bidraget til pensionsforsikringsselskabet efter dettes nærmere anvisninger.

På den baggrund og når yderligere henses til, at overenskomstparterne har afgørende indflydelse på indholdet af de anvisninger om indberetning og indbetaling, der er indeholdt i vejledningen fra Industriens Pension, jf. herved CO-industri og DI's fælles brev af 12. marts 2009 til Industriens Pension, findes de krav om oplysninger, som Industriens Pension i vejledningen stiller til arbejdsgiverne for at kunne administrere pensionsordningen, at være en sådan integreret del af den overenskomstmæssigt aftalte pensionsordning, at kravene må anses for at være pligter af overenskomstmæssig karakter. Dette gælder også for kravet om at indberette fratræden i tilfælde, hvor der ikke er andre medarbejdere i virksomheden, som der fortsat skal indberettes og indbetales pensionsbidrag for. Det bemærkes herved, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at en indberetning også i en sådan situation har væsentlig betydning for administrationen af pensionsordningen.

Under hensyn til den tvivl, der har kunnet være om karakteren af denne indberetningspligt, findes der ikke tilstrækkeligt grundlag for at pålægge Jobmate ApS at betale en bod som følge af den manglende indberetning af de to medarbejders fratræden pr. 31. december 2013.

Sagen sluttet ved Arbejdsretten.

Retten hævet.

Poul Dahl Jensen / Lise Troelsen